Úřední věstník
Evropské unie

CS
Řada L

2026/2150

29.9.2026

PROVÁDĚCÍ ROZHODNUTÍ KOMISE (EU) 2026/2150

ze dne 25. září 2026,

kterým se Česku v zájmu ochrany kulturního dědictví umožňuje povolit biocidní přípravky obsahující ethylenoxid

(oznámeno pod číslem C(2026) 6691)

(Pouze české znění je závazné)

EVROPSKÁ KOMISE,

s ohledem na Smlouvu o fungování Evropské unie,

s ohledem na nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 528/2012 ze dne 22. května 2012 o dodávání biocidních přípravků na trh a jejich používání ([1]), a zejména na čl. 55 odst. 3 uvedeného nařízení,

po konzultaci Stálého výboru pro biocidní přípravky,

vzhledem k těmto důvodům:

(1) Ethylenoxid v typu přípravku 2 (dezinfekční prostředky a algicidy, jež nejsou určeny k použití u člověka nebo zvířat), jak je definován v příloze V nařízení (EU) č. 528/2012, byl zařazen do pracovního programu systematického přezkumu všech stávajících účinných látek obsažených v biocidních přípravcích, které jsou uvedeny ve zmíněném nařízení, jak je stanoveno v příloze II nařízení Komise v přenesené pravomoci (EU) č. 1062/2014 ([2]). Žádost o schválení ethylenoxidu v typu přípravku 2 byla podána dne 1. prosince 2009.

(2) Prováděcím rozhodnutím Komise (EU) 2025/1074 ([3]) bylo zjištěno, že reprezentativní přípravek uvedený v žádosti o schválení nespadá do oblasti působnosti nařízení (EU) č. 528/2012, a že je tudíž vhodné ethylenoxid jako účinnou látku pro použití v biocidních přípravcích typu 2 neschválit.

(3) V souladu s čl. 55 odst. 3 nařízení (EU) č. 528/2012 předložilo Česko dne 5. února 2026 Komisi žádost o odchylku od čl. 19 odst. 1 písm. a) uvedeného nařízení, v níž požádalo to, aby mu bylo umožněno povolit biocidní přípravky obsahující ethylenoxid v zájmu ochrany kulturního dědictví.

(4) Podle informací poskytnutých Českem má používání ethylenoxidu zásadní význam pro ochranu artefaktů kulturního dědictví, zejména předmětů na bázi polysacharidů (především celulózy) a bílkovin (především kolagenu), jako jsou archivní materiály, knihovní fondy, muzejní exponáty, předměty fotografického a kinematografického dědictví, neboť se zdá, že je jedinou účinnou technikou pro regulaci celé škály škodlivých organismů, jež mohou tyto předměty ohrozit. Podle Česka je nejúčinnějším dezinfekčním postupem pro ochranu předmětů kulturního dědictví, který způsobuje minimální materiální škody, dezinfekce ethylenoxidem ve fumigačních komorách, a to nejen kvůli možnosti velkokapacitního ošetření sbírek, ale zejména kvůli jeho vysoké penetrační schopnosti, širokospektrální účinnosti (proti bakteriím, virům, plísním a sporám, včetně rezistentních druhů, které jiné metody nejsou schopny zničit), nízké teplotě potřebné pro ošetření materiálů citlivých na teplo, jako je většina organických materiálů, jakož i kompatibilitě s ošetřenými materiály.

([1]) Úř. věst. L 167, 27.6.2012, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2012/528/oj.

([2]) Nařízení Komise v přenesené pravomoci (EU) č. 1062/2014 ze dne 4. srpna 2014 týkající se pracovního programu systematického přezkumu všech stávajících účinných látek obsažených v biocidních přípravcích, které jsou uvedeny v nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 528/2012 (Úř. věst. L 294, 10.10.2014, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_del/2014/1062/oj).

([3]) Prováděcí rozhodnutí Komise (EU) 2025/1074 ze dne 2. června 2025, kterým se neschvaluje ethylenoxid jako stávající účinná látka pro použití v biocidních přípravcích typu 2 v souladu s nařízením Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 528/2012 (Úř. věst. L, 2025/1074, 3.6.2025, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec_impl/2025/1074/oj).

(5) Podle Česka neexistují žádné vhodné alternativy pro ošetření předmětů kulturního dědictví. Mnoho chemických náhrad vykazuje pouze fungistatický nebo bakteriostatický účinek, který dočasně brání růstu mikroorganismů, a nikoli biocidní účinek, který zajišťuje jejich úplnou eliminaci. Tyto metody vykazují nedostatečný průnik do objemných materiálů nebo mají negativní dopad na stabilitu a barvu pigmentů. Podle Česka je metoda anoxie účinná proti hmyzu, nikoli však proti plísním a bakteriím. Záření gama je velmi nákladná a obtížně reprodukovatelná technika, jež vyžaduje specifické vybavení. Česko tvrdí, že ačkoli má být záření gama jedinou teoretickou velkokapacitní alternativou, ukázalo se, že způsobuje významný rozklad celulózy, což vede ke značnému snížení stability a trvanlivosti dokumentů, a že nízkoteplotní techniky (vymrazování) mohou zastavit růst plísně, ale nejsou účinné proti sporám.

(6) Jak Česko uvedlo v žádosti, dezinfekci ethylenoxidem provádí pouze vyškolený personál ve specializovaných, účelových zařízeních, a to na základě přísného a kontrolovaného procesu. Po dezinfekci se provede vícestupňová fáze ventilace/aerace, aby se z předmětů odstranily zbytky plynu. Vysoká úroveň bezpečnosti pro obsluhu je zaručena nepřetržitým monitorováním zbytkových koncentrací desorbovaného plynu ve všech fázích procesu pomocí plynové chromatografie. Aby se zabránilo emisím plynu do ovzduší, je každé zařízení vybaveno systémem na zneškodňování odpadních plynů známým jako abátor, který využívá technologii katalytického spalování k rozkladu ethylenoxidu na vodní páru a oxid uhličitý.

(7) Z informací a odůvodnění obsažených v žádosti předložené Českem vyplývá, že používání ethylenoxidu má zásadní význam pro ochranu artefaktů kulturního dědictví v Česku a že neexistují žádné vhodné alternativy. Alternativy buď nejsou dostatečně účinné proti cílovým organismům, nebo mohou způsobit poškození ošetřených materiálů.

(8) Na základě informací a odůvodnění, které poskytlo Česko, je vhodné vyvodit závěr, že ethylenoxid má zásadní význam pro ochranu kulturního dědictví v Česku a že v současné době nejsou k dispozici žádné vhodné alternativy. Česku by proto mělo být v zájmu ochrany kulturního dědictví umožněno povolit biocidní přípravky obsahující ethylenoxid,

PŘIJALA TOTO ROZHODNUTÍ:

Článek 1

Česko může v zájmu ochrany kulturního dědictví povolit biocidní přípravky obsahující ethylenoxid do 31. července 2031.

Článek 2

Toto rozhodnutí je určeno České republice.

V Bruselu dne 25. září 2026.

Za Komisi
Olivér VÁRHELYI
člen Komise